SKEDË INFORMIMI

Mundësi për aplikim të bashkive në thirrjen "CERV-2026-CITIZENS-REM – European Remembrance" nën Programin CERV

1. Synimi i thirrjes

Thirrja synon të mbështesë projekte që përkujtojnë, studiojnë dhe edukojnë mbi ngjarjet përcaktuese të historisë evropiane të shekullit XX, duke përfshirë regjimet autoritare dhe totalitare, tranzicionet demokratike, Holokaustin, gjenocidet, krimet e luftës, krimet kundër njerëzimit, kolonializmin, skllavërinë dhe migracionin.

Qëllimi është të rritet ndërgjegjësimi i qytetarëve për historinë, kulturën, trashëgiminë dhe vlerat e përbashkëta evropiane, të luftohet shtrembërimi i fakteve historike dhe të forcohen demokracia, shteti i së drejtës, të drejtat themelore, toleranca dhe mosdiskriminimi.

Çdo projekt duhet të trajtojë vetëm një temë ose prioritet të thirrjes. Aplikanti kryesor nuk mund të paraqesë më shumë se një aplikim në këtë thirrje, pavarësisht temës ose prioritetit të zgjedhur.

2. Temat dhe fushat e veprimit të thirrjes

Tema 1 – Kujtesa e tranzicioneve demokratike dhe forcimi i demokracisë

Kodi: CERV-2026-CITIZENS-REM-TRANSITION
Buxheti i temës: 4 milionë euro

Kjo temë mbështet projekte që trajtojnë tranzicionin nga regjimet autoritare dhe totalitare drejt demokracisë, rindërtimin e institucioneve demokratike dhe forcimin e shoqërive të bazuara në shtetin e së drejtës dhe të drejtat themelore.

Projektet mund të fokusohen në:

- Dokumentimin dhe përkujtimin e përvojave të regjimeve autoritare dhe totalitare, përfshirë diktaturat komuniste dhe fashiste.
- Studimin e tranzicionit demokratik, reformave institucionale dhe ligjore dhe ndikimit të tyre në shoqëri.

- Evidentimin e akteve të rezistencës dhe kundërshtimit të organizuar ndaj regjimeve të kaluara.
- Edukimin mbi kufizimin e lirive dhe të drejtave themelore gjatë regjimeve jodemokratike.
- Trajtimin e drejtësisë historike, përfshirë gjykimet, kthimin e të drejtave dhe pronave, amnistinë dhe drejtësinë restauruese.
- Forcimin e mendimit kritik, edukimit mediatik dhe aftësisë së qytetarëve për të dalluar manipulimin dhe falsifikimin e fakteve historike.

Tema 2 – Forcimi i kujtesës së Holokaustit ndaj popullit hebre

Kodi: CERV-2026-CITIZENS-REM-HOLOCAUSTJEW
Buxheti i temës: 14 milionë euro

Kjo temë synon të forcojë kujtesën dhe edukimin mbi Holokaustin (Shoah), të dokumentojë përvojat e viktimave dhe të luftojë antisemitizmin, mohimin, shtrembërimin dhe minimizimin e Holokaustit.

Projektet mund të fokusohen në:

- Dokumentimin e mënyrës se si ndodhi Holokausti, aktorëve të përfshirë dhe zhvillimeve historike para dhe menjëherë pas tij.
- Luftën kundër mohimit, shtrembërimit dhe minimizimit të Holokaustit, teorive konspirative antisemite dhe krahasimeve të rreme.
- Monitorimin dhe kundërshtimin e shtrembërimit të historisë së Holokaustit në internet dhe glorifikimit të nazizmit.
- Dixhitalizimin e dëshmive, arkivave dhe materialeve historike për qëllime edukimi dhe trajnimi.
- Promovimin e jetës, historisë dhe kulturës hebraike para dhe pas Holokaustit.
- Organizimin e aktiviteteve për Ditën Ndërkombëtare të Përkujtimit të Holokaustit dhe ditët kombëtare të përkujtimit.
- Rritjen e ndërgjegjësimit mbi vendet e kujtesës së Holokaustit dhe mbrojtjen e tyre nga autoritetet lokale.
- Krijimin e rrjeteve të të rinjve si ambasadorë të kujtesës së Holokaustit.
- Mbështetjen e kërkimit mbi prejardhjen e veprave të artit të grabitura gjatë periudhës së Holokaustit.

Tema 3 – Kujtesa e Holokaustit, gjenocideve, krimeve të luftës dhe krimeve kundër njerëzimit

Buxheti total i temës: 5 milionë euro, i ndarë në dy prioritete nga 2,5 milionë euro secili.

Prioriteti 3.1 – Forcimi i kujtesës së viktimave rome
Kodi: CERV-2026-CITIZENS-REM-GENCRIME-1
Buxheti: 2,5 milionë euro

Ky prioritet synon të rrisë njohjen dhe përkujtimin e gjenocidit ndaj romëve dhe sintëve gjatë regjimit nazist, të njohur si Porajmos ose Samudaripen, si dhe të trajtojë rrënjët historike të antigjipsizmit.

Projektet mund të fokusohen në:

- Dokumentimin e gjenocidit ndaj romëve dhe kontekstit të tij historik, përfshirë skllavërinë dhe persekutimet pas luftës.
- Luftën kundër mohimit, shtrembërimit dhe minimizimit të viktimizimit të romëve.
- Krijimin e rrjeteve të të rinjve romë dhe jo-romë si ambasadorë të kujtesës.
- Organizimin e aktiviteteve për 2 gushtin, Ditën Evropiane të Përkujtimit të Holokaustit ndaj Romëve, dhe 16 majin, Ditën e Rezistencës Rome.
- Përgatitjen dhe shpërndarjen e materialeve mësimore për historinë dhe Holokaustin ndaj romëve.
- Dixhitalizimin e dëshmive, dokumenteve arkivore dhe kërkimeve historike.
- Dokumentimin e historive të rezistencës, heronjve, shpëtimtarëve, intelektualëve, artistëve dhe drejtuesve të komuniteteve rome.
- Nxitjen e nismave për kujtesën historike, drejtësinë tranzicionale dhe parandalimin e përsëritjes së diskriminimit.

Prioriteti 3.2 – Forcimi i kujtesës së viktimave LGBTIQ+ dhe viktimave të tjera
Kodi: CERV-2026-CITIZENS-REM-GENCRIME-2
Buxheti: 2,5 milionë euro

Ky prioritet mbështet projektet që përkujtojnë viktimat LGBTIQ+ dhe komunitete të tjera të persekutuara gjatë gjenocideve, krimeve të luftës, krimeve kundër njerëzimit dhe regjimeve autoritare ose totalitare të shekullit XX.

Projektet mund të fokusohen në:

- Dokumentimin e mënyrës se si u organizuan dhe u kryen krimet, si dhe rolin e autorëve, bashkëpunëtorëve dhe dëshmitarëve.
- Edukimin mbi persekutimin e personave LGBTIQ+ dhe pakicave të tjera gjatë regjimit nazist dhe në periudha të tjera historike.
- Luftën kundër falsifikimit të historisë, mohimit, minimizimit dhe krahasimeve të rreme.
- Dixhitalizimin e materialeve historike dhe dëshmive të dëshmitarëve.
- Zhvillimin e metodave gjithëpërfshirëse dhe pjesëmarrëse të përkujtimit, përfshirë projekte artistike dhe nisma të aktivizmit për kujtesën.
- Nxitjen e trajnimeve, shkëmbimit të përvojave dhe aktiviteteve ndërgjegjësuese për të parandaluar urrejtjen dhe diskriminimin.

Shënim: Projektet që fokusohen te përkujtimi i viktimave rome duhet të aplikojnë te Prioriteti 3.1 dhe jo te Prioriteti 3.2. Kjo temë nuk duhet të përdoret për projekte që trajtojnë Holokaustin ndaj popullit hebre, i cili mbulohet nga Tema 2.

Tema 4 – Kujtesa e trashëgimisë së kolonializmit, skllavërisë dhe migracionit

Kodi: CERV-2026-CITIZENS-REM-HISTMIGRATION
Buxheti i temës: 5 milionë euro

Kjo temë synon të rrisë ndërgjegjësimin mbi trashëgiminë e kolonializmit, skllavërisë, imperializmit dhe migracionit, si dhe ndikimin e tyre në shoqëritë shumëkulturore evropiane të sotme.

Projektet mund të fokusohen në:

- Dokumentimin e trashëgimisë së kolonializmit dhe ndikimit të saj në pabarazitë dhe diskriminimin e sotëm.
- Edukimin kundër racizmit dhe rritjen e njohurive historike te të rinjtë, mësuesit dhe publiku.
- Mbledhjen, ruajtjen dhe shpërndarjen e dëshmive, arkivave dhe njohurive të komuniteteve.
- Trajtimin e përvojave të përbashkëta evropiane të migracionit, përfshirë migracionin e detyruar, dëbimet, zhvendosjet dhe migracionin e lidhur me luftërat e persekutimin.
- Promovimin e njohjes së historisë dhe kulturës rome, si pjesë e shoqërive shumëkulturore evropiane.
- Analizimin e lidhjeve ndërmjet trashëgimisë historike dhe formave bashkëkohore të racizmit, përfshirë racizmin ndaj personave me origjinë afrikane, antigjipsizmin, antisemitizmin, urrejtjen ndaj myslimanëve dhe racizmin ndaj personave me origjinë aziatike.
- Zhvillimin e qasjeve gjithëpërfshirëse, dialogut ndërmjet brezave dhe aktiviteteve edukative me pjesëmarrjen e komuniteteve të ndryshme.

3. Aktivitetet e pranueshme

Në varësi të temës së zgjedhur, projektet mund të përfshijnë:

- Trajnime, seminare, debate publike dhe aktivitete të edukimit joformal.
- Ekspozita dhe aktivitete përkujtimore.
- Fushata ndërgjegjësuese dhe aktivitete edukative për nxënës, studentë, të rinj, mësues dhe publikun.
- Kërkime historike, mbledhje dhe dixhitalizim dëshmish, arkivash e materialesh historike.
- Botime, materiale mësimore dhe mjete digjitale.
- Projekte krijuese dhe artistike për kujtesën historike.
- Shkëmbime ndërmjet brezave dhe bashkëpunim ndërmjet institucioneve publike, organizatave të shoqërisë civile, universiteteve, muzeve dhe vendeve të kujtesës.

Aktivitetet duhet të përfshijnë pjesëmarrje të drejtpërdrejtë të grupeve të synuara. Projektet duhet të kenë dimension evropian; partneritetet ndërkombëtare inkurajohen veçanërisht. Barazia gjinore dhe mosdiskriminimi duhet të përfshihen në hartimin, zbatimin, komunikimin dhe vlerësimin e projektit.

4. Kush mund të aplikojë dhe çfarë konsorciumi kërkohet?

- Aplikanti kryesor duhet të jetë një person juridik jofitimprurës, publik ose privat, ose një organizatë ndërkombëtare.
- Bashkitë dhe autoritetet e tjera publike mund të marrin pjesë, nëse plotësojnë kushtet e thirrjes.
- Bashkëaplikantët mund të jenë persona juridikë jofitimprurës ose fitimprurës. Organizatat fitimprurëse mund të aplikojnë vetëm në partneritet me subjekte publike, organizata jofitimprurëse ose organizata ndërkombëtare.
- Konsorciumi duhet të ketë të paktën dy aplikantë: aplikantin kryesor dhe të paktën një bashkëaplikant. Partnerët e asociuar dhe subjektet e lidhura nuk llogariten për plotësimin e këtij minimumi.
- Projektet mund të jenë kombëtare ose ndërkombëtare, por partneritetet ndërkombëtare inkurajohen.
- Aktivitetet duhet të zhvillohen në vende të pranueshme sipas thirrjes.

5. Periudha e zbatimit të projekteve

Kohëzgjatja e zakonshme e projekteve është **12–24 muaj**. Data e fillimit dhe kohëzgjatja përfundimtare përcaktohen në marrëveshjen e grantit.

6. Buxheti i thirrjes dhe granti

Tema/prioriteti	Buxheti i parashikuar
Tema 1 – Tranzicionet demokratike	4.000.000 €
Tema 2 – Holokausti ndaj popullit hebre	14.000.000 €
Tema 3.1 – Viktimat rome	2.500.000 €
Tema 3.2 – Viktimat LGBTIQ+ dhe viktimat e tjera	2.500.000 €
Tema 4 – Kolonializmi, skllavëria dhe migracioni	5.000.000 €
Totali	**28.000.000 €**

- Granti i kërkuar duhet të jetë të paktën 50,000 euro..
- Financimi jepet në formën e një granti me shumë fikse (*lump sum*).
- Shuma përfundimtare e grantit mund të jetë më e ulët se ajo e kërkuar.
- Buxheti i disponueshëm varet nga miratimi përfundimtar i buxhetit të BE-së për vitin 2027.

7. Si bëhet aplikimi?

Aplikimi kryhet vetëm në mënyrë elektronike nëpërmjet portalit **EU Funding & Tenders Portal**. Aplikimet në letër nuk pranohen.

Dokumentacioni kryesor përfshin:

- **Part A:** Të dhënat administrative të aplikantëve dhe informacionin për buxhetin *lump sum*, plotësohen online.
- **Part B:** Përshkrimi teknik i projektit, plotësohet sipas modelit të detyrueshëm të portalit dhe ngarkohet sipas udhëzimeve të sistemit.
- **Part C:** Të dhëna shtesë mbi treguesit e performancës së programit, plotësohen online.
- Listën e projekteve kryesore të realizuara gjatë katër viteve të fundit, sipas modelit të kërkuar; kjo nuk kërkohet për organizatat e sapokrijuara.
- Dokumentet për mbrojtjen e fëmijëve, kur aktivitetet përfshijnë persona nën 18 vjeç. Subjektet private duhet të paraqesin politikën për mbrojtjen e fëmijëve, ndërsa subjektet publike deklaratën përkatëse ose politikën e tyre, nëse kanë një të tillë.

Përpara aplikimit, organizatat duhet të regjistrohen në Participant Register dhe të plotësojnë kërkesat e identifikimit dhe validimit të subjektit juridik.

8. Çfarë duhet të ketë parasysh bashkia?

- Të zgjedhë temën ose prioritetin që përputhet drejtpërdrejt me objektivat e projektit.
- Të krijojë një partneritet me të paktën dy aplikantë të pranueshëm.
- Të përfshijë organizata dhe institucione me përvojë të përshtatshme në histori, edukim, kujtesë, kulturë, të drejta themelore ose përfshirje sociale.
- Të sigurojë pjesëmarrjen e drejtpërdrejtë të grupeve të synuara dhe rezultate të matshme.
- Të integrojë barazinë gjinore, mosdiskriminimin dhe respektimin e vlerave të BE-së.
- Të shmangë mbivendosjen e financimit dhe të shpjegojë plotësimin e aktiviteteve me projekte të tjera të financuara nga BE-ja.
- Të mbajë parasysh se i njëjti aplikant kryesor nuk mund të paraqesë më shumë se një aplikim në këtë thirrje, në të gjitha temat dhe prioritetet së bashku.

9. Kur është afati i fundit:

Afati i fundit për aplikim është data: **24 shkurt 2027, ora 17:00, sipas orës së Brukselit.**

10. Linku i thirrjes

https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/calls-for-proposals?order=DESC&pageNumber=1&pageSize=50&sortBy=startDate&isExactMatch=true&status=31094502&callIdentifier=CERV-2026-CITIZENS-REM